

643.000 kr. (april 1995). I 1996 er en del af højesteretsdommerne omklassificeret til lønramme 41

Præsidenterne i byretterne, landsretterne og Højesteret er dog alle placeret i højere lønrammer, henholdsvis lønramme 39/40, 41 og 42.

En nærmere redegørelse for forhandlingerne om løn til dommere og dommerlønningernes størrelse findes i betænkningen side 317 f.

5.2. Domstolsudvalgets overvejelser

Domstolsudvalget har drøftet dommeres lønmæssige forhold ud fra principielle synspunkter, herunder navnlig hensynet til dommernes uafhængighed set i forhold til lønfastsættelsen og forholdet mellem løn og rekruttering.

5.2.1. Lønfastsættelsen

Udvalget har overvejet, om lønfastsættelsen som hidtil kan ske inden for forhandlingssystemet mellem på den ene side repræsentanter for den udøvende magt og på den anden side de faglige organisationer, eller om lønfastsættelsen skulle overlades til den lovgivende magt, eventuelt gennem vedtagelse af en lov om dommerlønninger, som det kendes fra nogle andre lande.

Udvalget finder imidlertid ikke, at lønfastsættelsen bør overføres til Folketinget. Det skyldes bl.a., at domstolenes krav på uafhængighed retter sig både mod den udøvende magt og den lovgivende magt. Endvidere har den hidtidige ordening ikke givet sig udslag i forsøg på pression mod domstolene fra den udøvende magts side.

Hertil kommer, at der hverken fra statens eller fra de faglige organisationers, herunder Dommerforeningens, side er noget ønske om at forlade forhandlingssystemet.

Inden for den statslige løndannelse er der i de senere år sket en udvikling i retning af, at individuelle lønelementer indgår som en stadig væsentligere del af lønnen.

Efter udvalgets opfattelse er disse lønelementer, der er baseret på en vurdering af stillingsindehaverens personlige kvalifikationer og resultater, ikke forenelige med uafhængighedskravet til dommere. Ud fra de drøftelser udvalget har haft med Finansministeriet, er det imidlertid udvalgets opfattelse, at der inden for forhandlingssystemet kan tages de særlige hensyn til lønfastsættelsen for dommere, der er en følge af uafhængighedskravet. Udvalget foreslår i den forbindelse, at de tillæg, der efter forhandling tillægges de enkelte dommerstillinger, ændres fra formelt at være personlige tillæg til at betegnes som stillingsmæssige tillæg.

Der henvises i øvrigt herom til betænkningen side 334-336.

Udvalget har endvidere overvejet, om der bør nedsættes et dommerlønudvalg, jf. nærmere betænkningen side 336-337.

Et flertal i udvalget (11 medlemmer) finder det rimeligt, at der nedsættes et sådant særligt udvalg med repræsentanter for Den Danske Dommerforening, Justitsministeriet og dommernes faglige organisationer. Dette udvalg skal have til opgave at klarlægge dommernes lønmæssige udvikling for at sikre, at aftaleparterne ved lønforhandlingerne tager hensyn både til uafhængigheden og til rekrutteringen. Et sådant udvalg kræver ikke lovhjælp.

Et mindretal (1 medlem) mener ikke, at hensynet til dommernes uafhængighed kan begrunde et sådant udvalg. *Et andet mindretal* (4 medlemmer) ønsker ikke at tage stilling til spørgsmålet.

5.2.2. Lønnens størrelse og betydningen for rekrutteringen

For så vidt angår forholdet mellem løn og rekruttering lægger udvalget op til, at lønningerne bør have en sådan størrelse, at dommerstillingerne kommer til at fremstå som attraktive for alle juristgrupper. Erfaringer fra andre lande viser, at det er vanskeligt at ændre et rekrutteringsmønster til dommerstillinger, hvis lønnen til dommerne ikke samtidig forøges. Udvalget peger endvidere på, at der kan være behov for at skabe bedre mulighed for i særlige tilfælde at tillægge jurister uden for offentlig tjeneste en forhøjelse af pensionsalderen.

For så vidt angår lønniveauet for dommere i Højesteret, landsretterne og byretterne, er *et flertal i udvalget* (12 medlemmer) af den opfattelse, at forholdet mellem lønniveauerne i de tre instanser bør finde sin løsning inden for forhandlingssystemet. Flertallet mener ikke, at der er anledning til, at udvalget giver udtryk for bestemte synspunkter på dette spørgsmål.

Et mindretal (3 medlemmer) mener, at den økonomiske variation i lønniveauerne for dommere i de tre instanser, herunder muligheden for biindtægter, har principiel betydning. Et væsentligt løft i byretsdommernes lønniveau har betydning for en bredere rekruttering ikke mindst på de lavere niveauer. En udjævning af lønforskellen mellem de tre instanser har endvidere den ønskelige konsekvens, at et skift fra byret til appellinstans ikke behøver at være økonomisk eller prestigemæssigt motiveret, men kan ske ud fra en vurdering af, hvor den pågældendes evner og interesser er bedst tilfredsstillt.

Et andet mindretal (1 medlem) anfører, at den ændring, der er sket i byretsstrukturen ved oprettelse af administrative dommerstillinger og ændringerne i